

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4687/2021
14.07.2022. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Зорана Хаџића, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., ББ из ... и ВВ из ..., чији је заједнички пуномоћник Драган Паскаш, адвокат из ..., против туженог Удружења осигураваача Србије- Гарантни фонд из Београда, чији је пуномоћник Славко Макаји, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2485/20 од 03.11.2020. године, у седници већа одржаној дана 14.07.2022. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ПРИХВАТА СЕ предлог Апелационог суда у Новом Саду РЗ 6/21 од 22.07.2021. године за одлучивање о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2485/20 од 03.11.2020. године, као о изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2485/20 од 03.11.2020. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 2485/20 од 03.11.2020. године, ставом првим изреке, жалба туженог је делимично усвојена, а делимично одбијена, па је пресуда Основног суда у Зрењанину П 1006/2018 од 08.07.2020. године преиначена у побијаном усвајајућем делу одлуке о накнади нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због смрти блиског лица, тако што је одбијен, као неоснован, тужбени захтев тужилаца АА и ББ да се обавезе тужени да им исплати износ од по 750.000,00 динара, а тужиље ВВ да се обавезе тужени да јој исплати износ од 700.000,00 динара, свима са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Ставом другим изреке, првостепена пресуда је преиначена у побијаном усвајајућем делу одлуке о накнади материјалне штете тужиљи ВВ, тако што је одбијен, као неоснован, тужбени захтев да се обавезе тужени да јој исплати одређене новчане износе на име штете на возилу, погребне опреме, погребних услуга, хране и пића на дан сахране, куповине ципела, спремања парастоса, спремања покојног, израде надгробног споменика, накнаде услуга подушја и трошкова помена, са законском затезном каматом, све ближе одређено у овом ставу изреке. Ставом трећим изреке, првостепена пресуда је потврђена у преосталом побијаном усвајајућем непреиначеном делу одлуке о исплати материјалне штете за трошкове сахране и трошкове настале поводом трошкова сахране, а преко неожалбених 273.301,24 динара, са законском затезном каматом од 08.07.2020. године

до исплате. Ставом четвртим изреке, преиначена је одлука о трошковима парничног поступка, тако што је обавеза туженог да тужиоцима накнади трошкове парничног поступка снижена на износ од 393.000,00 динара, са законском затезном каматом на износ од 166.500,00 динара од извршности пресуде до исплате. Ставом петим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиоци су благовремено изјавили ревизију, побијајући је у ставовима првом и четвртном изреке, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној, у смислу члана 395. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 125/04, 111/09, у даљем тексту: ЗПП), погрешно се позивајући на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС”, бр. 72/2011...18/2020).

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Решењем РЗ 6/21 од 22.07.2021. године Апелациони суд у Новом Саду је предложио Врховном касационом суду одлучивање о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2485/20 од 03.11.2020. године. године, као о изузетно дозвољеној, на основу члана 395. ЗПП.

Поступајући по предлогу Апелационог суда у Новом Саду, Врховни касациони суд је оценио да нису испуњени услови за одлучивање о ревизији тужилаца, као о изузетно дозвољеној.

Правноснажном пресудом, у побијаном делу, применом члана 106. Закона о осигурању имовине и лица („Службени лист СРЈ, број 30/96...55/99) важећег у време настанка штетног догађаја, одбијен је као неоснован, тужбени захтев тужилаца према Грантном фонду за накнаду нематеријалне штете коју су тужиоци претрпели у виду душевних болова због смрти блиског лица - супруга и оца тужилаца, сада пок. ГГ, преминулог у саобраћајној незгоди коју је ...2005. године изазвао ДД, управљајући моторним возилом осигураним код „Екос осигурања“ а.д. Београд. У стечајном поступку који је вођен против „Екос осигурања“ а.д. Београд решењем Ст 30/2007 од 21.05.2008. године (а који је закључен решењем Привредног суда у Београду Ст 104/2010 од 28.02.2017. године) тужиоцима АА и ББ је на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због смрти блиског лица признато право на накнаду новчаног износа од по 200.000,00 динара, а тужилци ВВ износа од 250.000,00 динара. Право на већу накнаду тужиоци нису остварили у парници против стечајног дужника будући да су тужбу пред Привредним судом повукли. Из стечајне масе по решењу о главној деоби тужиоцима је исплаћено 6% од утврђеног потраживања (тужиоцима АА и ББ по 12.000,00 динара, а тужилци ВВ износ од 15.000,00 динара), а по основу делимичне пресуде на основу признања донете у овој парници од 09.09.2019. године, тужени Гарантни фонд је тужиоцима АА и ББ исплатио износ од по 188.000,00 динара, а тужилци ВВ износ од 235.000,00 динара, на који начин су тужиоци у целости намирени са износом накнаде нематеријалне штете која им је призната у стечајном поступку.

У таквом случају, Врховни касациони суд је оценио да је другостепени суд, према чињеницама утврђеним у овој правној ствари, донео одлуку у складу са правним ставовима који су изражени кроз одлуке Врховног касационог суда да је Гарантни фонд, у случају када је штета проузрокована употребом моторног возила, а уговор о обавезном осигурању је био закључен са организацијом за осигурање над којом је отворен поступак стечаја, у обавези да, након што стечајни поступак над осигуравачем буде закључен, из својих средстава тужиоцима накнади део штете који није накнађен из стечајне масе стечајног дужника. Садржина одредбе члана 106. Закона о осигурању имовине и лица указује на супсидијарну обавезу Гарантног фонда, која настаје тек када се онај на кога обавеза гласи не одазове својој обавези и у обиму који није надокнађен из стечајне масе осигуравача-дужника.

Како, дакле, Гарантни фонд нема својство јемца у овој правној ствари већ ступа у права и обавезе осигуравача над којим је отворен поступак стечаја и у обавези је да оштећеном надокнади неисплаћени део штете, чија је укупна висина утврђена правоснажним решењем којим је одобрена главна деоба стечајне масе, то ни прихватање предлога да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној не би утицало на другачији исход спора.

Из наведених разлога нема услова за одлучивање о ревизији тужилаца као о изузетно дозвољеној, а ради разматрања правног питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе или новог тумачења права. Тужиоци нису уз ревизију доставили правоснажне пресуде из којих би произлазио закључак о различитом одлучивању у истој или битно сличној чињеничној и правној ситуацији, па је на основу члана 396. ЗПП, одлучено као у првом ставу изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије, у смислу одредбе члана 401. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни касациони суд је оценио да ревизија тужиоца није дозвољена.

Тужба у овој правној ствари је поднета 12.03.2010. године, а преиначена је поднеском од 08.10.2019. године. Вредност предмета спора побијаног дела правоснажне пресуде у односу на тужиоце АА и ББ је износ од по 750.000,00 динара, а у односу на тужиљу ВВ износ од 700.000,00 динара.

Према члану 506. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11), поступци започети пре ступања на снагу овог закона (01.02.2012. године) спровешће се по одредбама Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 125/04, 111/09). Према члану 23. став 3. новела Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11), објављених у „Службеном гласнику РС“, бр. 55/14, ревизија је дозвољена у свим поступцима у којима вредност предмета спора побијаног дела прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, који нису правоснажно решени до дана ступања на снагу овог закона (31.05.2014. године)

У овом случају, првостепена пресуда донета је 08.07.2020. године, а правноснажна другостепена пресуда која се побија ревизијом донета је 03.11.2020. године, дакле после ступања на снагу наведених новела Закона о парничном поступку.

Како се ради о поступку у којем вредност предмета спора побијаног дела правноснажне пресуде у односу на сваког од тужилаца не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, ревизија тужилаца није дозвољена.

На основу члана 404. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија
Весна Субић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић